

Sosiaalialan AMK -verkosto

Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston vastine Opettaja –lehteen syyskuussa 2010

Lastentarhanopettajatarve selvitettävä

Opettaja- lehdessä 36/2010, Hannu Laaksola tuo esille sinänsä merkittävän asian varhaiskasvatuksen sektorilta peräänkuuluttaessaan lisää koulutettua henkilökuntaa päiväkoteihin. Kirjoituksessa jätetään mielestämme kuitenkin huomioimatta muutamia tärkeitä seikkoja niin kelpoisuuslakiin kuin sosionomien (AMK) osaamiseenkin liittyen.

Ammattikorkeakouluista, sosiaalialan koulutusohjelmista tutkintonimikkeellä sosionomit (AMK) valmistuneet ovat kelpoisia lastentarhanopettajan työhön. Aikaisempi lastentarhanopettajan tehtävään pätevä sosiaalialan opistoasteen tutkinto oli nimikkeeltään sosiaalikasvattaja (STM 2007:18). Kelpoisuuslaissa (L272/2005) sanotaan: ”Kelpoisuusvaatimuksena lastentarhanopettajan tehtäviin on vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy lastentarhanopettajan koulutus, taikka sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, johon sisältyvät varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot sen laajuisina kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.” Asetuksessa (A608/2005) on säädetty laajuudeksi 60 opintopistettä. Joten, mikäli lastentarhanopettajana toimii lastentarhanopettajankelpoisuuden saanut sosionomi (AMK), hän on asiaankuuluvan koulutuksen saanut lastentarhanopettaja eikä sitä tule asettaa kyseenalaiseksi.

Pula lastentarhanopettajista on todellinen Pohjois- Suomea myöten, vaikka työntekijärakenne suurimmassa osassa kuntien päiväkoteja on edelleenkin yksi lastentarhanopettaja ja kaksi lastenhoitajaa. Lastentarhanopettajan kelpoisuuden omaavat sosionomit (AMK) työllistyvät varhaiskasvatukseen hyvin ja heillä on hyvät valmiudet toimia lastentarhanopettajan työssä. Kentällä heidän osaamisensa on tunnustettu ja tunnustettu ja heidän työpanoksensa tuo varhaiskasvatukseenkin moniammatillista työtettä. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksessä (2007:7) edellytetään yhä tiiviimpää ja laajempaa yhteistyötä, moniammatillisesti verkostoituen sekä erilaisten koulutuspolkujen tuoman erityisosaamisen parempaa hyödyntämistä käytännön työssä. Sen tarkemmin kompetensseihin menemättä, voimme kuitenkin todeta, että lastentarhanopettajan kelpoisuuden omaavalla sosionomilla

(AMK) on tietoa ja kokemusta niin lasten yksilöllisestä kuin ryhmäohjauksesta, lapsen kehityksen eri vaiheista ja tuen tarpeista ja myös pedagogista taitoa suunnitella ja toteuttaa laadukasta toimintaa lapsille sekä arvioida toiminnan tuloksia.

Osaaminen perhetyön ja lastensuojelun sektoreilla antaa vahvan lisäpanoksen lasten ja perheiden kanssa työskenneltäessä. Huomioon otettava seikka mielestämme on, että asiakaskunta varhaiskasvatuksessa on muuttunut ja heidän tarpeensa sen myötä. Tämän päivän perheiden tilanteet ovat paikoitellen hyvin haastavia, ja sosionomeilla (AMK) on valmiuksia tunnistaa perheiden ongelmia, kohdata niitä, antaa tukea ja ohjata heitä samaan lisätukea eri tahoilta. Tosiasiahan on, että nykyisellään varhaiskasvatus ei tarjoa vain hoitopaikkaa, jotta vanhemmat voisivat käydä töissä, vaan merkitys on vuosien myötä laajentunut niin ennaltaehkäisevään lastensuojeluun, erilaisten kehitysviivästymien tukemiseen kuin perhetyönkin sektorille. Varhaiskasvatuksessa työskentelevän henkilöstön työtavat ovat pedagogisesti, sosiaalisesti ja yhteiskunnallisesti laajentuneet ja monimuotoistuneet. Vanhempien vanhemmuuden tukeminen edellyttää perheen sisäisen ja ulkoisen tilanteen ja resurssien ymmärtämisen. (STM 2007:7). Pedagoginen osaaminen on laajempaa kuin vain lasten kasvatus ja ohjaaminen.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tehtävänä on kouluttaa asiansa osaavia ammattilaisia niihin tehtäviin ja tarpeisiin, joita varhaiskasvatuskentällä juuri tällä hetkellä ja tulevaisuudessa on. Lasten ja perheiden hyvinvointi tulisi olla varhaiskasvatuksessa toimivien ammattilaisten yhteinen asia ja siihen tulisi pyrkiä rakentavassa yhteistyössä hyödyntäen moniammatillisuuden antamia voimavaroja sekä sitä osaamista, jota erilaiset koulutukset antavat, Se on meidän kaikkien, niin oppilaitosten, opiskelijoiden, tulevien työntekijöiden kuin asiakkaidenkin, etu. Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto on valmis yhteistyöhön varhaiskasvatuksen hyväksi muiden toimijoiden kanssa.

Sosiaalialan ammattikorkeakoulu verkoston puolesta

Jari Helminen

sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston puheenjohtaja

koulutusjohtaja, sosiaaliala (Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Etelä)

Sari Leppälä

sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston varhaiskasvatustyöryhmän puheenjohtaja
opettaja (Kemi-Tornio ammattikorkeakoulu)